

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Весела Иванова Гелева, преподавател по Хорово дирижиране в катедра „Музикална педагогика и дирижиране” на факултет „Музикална педагогика” в Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство “Проф. Асен Диамандиев”-Пловдив

за ст. преп. д-р Калина Дечева-Петкова, преподавател по Английски език и кандидат в конкурс за заемане на академичната длъжност “Доцент” в направление 8.3. “Музикално и танцово изкуство”, специалност “Чуждоезикова интерпретация на музикалното произведение” към катедра “Музикална педагогика и дирижиране”, АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев”-Пловдив

Калина Дечева е родена в Пловдив, където завършва Английската езикова гимназия, а по-късно и магистратури в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. Защитава докторска степен на тема „Езикът като обединяващ фактор в музикално-сценичните изкуства” в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, където работи със студенти от различни сценични специалности – оперни певци, художници, музиканти и танцьори.. В своята 18-годишна преподавателска практика ст. преп. д-р Калина Дечева проявява подчертан интерес към иновативните методи на преподаване, включително микролърнинг, мотивационни стратегии и артистични техники за по-добро усвояване на чужд език, както и към методите на интердисциплинарното обучение и психологията на изкуството. Автор е на редица публикации, посветени на езика като сценичен елемент, на фонетичните предизвикателства при пеене и на увереното владение на чужд текст от артистична гледна точка. Участва активно в множество семинари и научни форуми и нас и в чужбина, където споделя опит и идеи с колеги от образованието и сценичната практика.

Представените материали за участие в конкурса отговарят на процедурните изисквания на ЗРАСРБ и представят в пълнота дейността на кандидата. От справката за минимални изисквания е видно, че ст. преп. К. Дечева покрива изцяло необходимите точки по различните групи показатели.

Предложеният за рецензиране хабилитационен труд „Езикът в музикалните дейности и полето на психичното благополучие” е изследване върху ролята на езика в музиката и неговото влияние върху човешката психика и здраве. Структурирана в седем части, монографията анализира подробно ролята на вербалното слово в музиката под формата на текстове на песни, оперни либрети и др. и неговото въздействие в емоционален, социален и психологически план.

Уводът представя ролята на езика като средство за комуникация, социализация, информационен обмен, емоционален израз, начин на себеизразяване и утвърждаване на

личността. Обърнато е специално внимание на словото във вокалното изкуство-първопричина, мотив и творчески стимул за композиторите. Приносен момент е търсенето на психичното благополучие в музикалната дейност и неговите различни проекции във възприятието на изкуството.

Във втори и трети раздел е обоснована функцията на словото в контекста на музикалния процес и амплитудата на неговата сугестия. Авторът се позовава на най-новите световни научни разработки по темата и представя многопластова картина на емоционалното въздействие на текста върху слушателите. Представените примери от оперни спектакли с именити солисти от миналото-Мария, Калас, Тито Гоби, Джузепе ди Стефано и др. са изключително интересни и илюстрират застъпената теза на високохудожествено ниво. Интригуващи са и паралелите на езиково влияние с ритъма, тембъра, сценичното поведение, музикалния стил, дикцията, произношението и др.

В четвърти подраздел на монографията е представена концепцията за музикалното изкуство на една от знаковите фигури на 20 век - Ленард Бърнстейн. Анализирани са и редица теории относно границите на абстрактното и субективното в музикалното възприятие, както и „интеграционния ефект” при вокалното творчество.

Следващите части на труда са посветени на психичното благополучие и ролята на музикалното изкуство като терапевтично средство. Авторът изследва и доказва разнообразните ефекти на музиката като стимул за креативност, себеизява, преодоляване на стрес, лечение на емоционални травми, социална комуникация, постигане на вътрешноличностен баланс и др. Сред многообразието от цитирани разработки и теории, интерес представлява изследването за въздействието на музиката върху хора в неравностойно положение и перспективите за психично подпомагане на социално ограничените личности, както и за хората с нетворчески професии, жертвите на домашно насилие и други специфични обществени групи.

В духа на технологичния динамизъм на времето, в което живеем, авторът отделя специално място за ролята на дигиталната сфера и комбинацията от иновации, достъпност и глобална комуникация, които тя предоставя. Неограничените възможности за културно, социално и емоционално развитие в съвременния свят крие и своите рискове и негативни черти, но от друга страна, разумното му и обосновано приложение създава богата културна среда и творчески стимули. Особен интерес представляват разработените тест и анкета, които могат да се използват като дидактично помагало към лекционен курс на сходна тематика. Заложените въпроси осигуряват изчерпателност на изследването и възможност за анализиране на широк спектър от нагласи.

Монографичният труд на К. Дечева е ценен с многобройните препратки към актуални световни научни изследвания на проблема за триединството-език, музика, психично благополучие, Не по-малко стойностни, обаче, са нейните изводи и научни наблюдения, които почиват на цялостната ѝ дългогодишна дейност като езиков специалист, работещ в сферата на музикалното изкуство и познаващ в детайли същината на своеобразните творчески нагласи.

Ст. преп. д-р Калина Дечева е автор на множество публикации в специализирани издания. Приложените към справката 12 статии доказват задълбочен научен интерес към методиката на преподаване на чужд език за студенти по изкуствата, стремеж към оптимизиране процеса на усвояване на лингвистични умения от певци, доказване на връзката на музиката с ефективното езиково обучение и ролята на музикалния фон в него и др. Общото между всички публикации е наличието на оригинални авторски идеи, търсене на иновативното и позоваването на съвременни световни източници с доказан професионален авторитет. Наред с това, Калина Дечева изнася публични лекции-уъркшоп за докторанти в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев”, автор е на учебни пособия по английски език и участва в редица образователни и художественотворчески проекти.

Познавам колегата Дечева в качеството си на член и ръководител на катедра ”Музикална педагогика и дирижиране”, в която работим дълги години заедно. Имам прекрасни впечатления от нейния професионализъм, творческа енергия, чувство за отговорност, емпатия и толерантност. Авторитетът ѝ в академичната общност е неоспорим.

В заключение на всичко гореказано, подкрепям убедено кандидатурата на ст. преп. д-р Калина Дечева-Петкова за заемане на академичната длъжност “доцент” в направление 8.3. “Музикално и танцово изкуство”, специалност “Чуждоезикова интерпретация на музикалното произведение” към катедра “Музикална педагогика и дирижиране” и пожелавам успех в нейната бъдеща научна и преподавателска дейност.

31.10.2025 г.

Проф. д-р Весела Гелева

Пловдив